

Korrupsjon – bestikkelser og utilbørlig påvirkning

Korrupsjon er en straffbar og uetisk handling som undergraver bedriftskulturen, markedet og samfunnet. Korrupsjon omfatter et bredt spekter av aktiviteter der formålet er å skaffe seg ulovlige fordeler.

Transparency International beskriver korrupsjon som «misbruk av makt i betrodde stillinger for personlig gevinst». Korrupsjon skjer når en person i en betrodd stilling eller verv, privat eller offentlig, misbruker makten som ligger i stillingen eller vervet, og ved dette oppnår enten en privat fordel eller belønning, eller urettmessig tilstreber en fordel til egen organisasjon eller firma.

En fordel kan være økonomiske, som for eksempel kontanter, lån, gjenstander, kreditter, tjenester, rabatter, reiser, hotellopphold, utflukter, måltider m.m. En fordel kan også være ikke-økonomisk. Eksempler på dette er heder og ære, løfter om en framtidig ferietur eller en kontrakt, medlemskap i en eksklusiv forening eller seksuelle tjenester.

Selv om en handling ikke er korrupsjon i lovens forstand kan den likevel være uakseptabel i etisk forstand og vi i Enova skal alltid sørge for å være godt innenfor det som er etisk forsvarlig. I alle typer kontakt og nettverksbygging må vi være bevisst på grensen mellom nødvendig relasjonsbygging og korrupsjon. Vi må ha en klar oppfatning av hva som menes med å ha «gode relasjoner» til leverandører, tilskuddsmottakere, interesseorganisasjoner og andre samarbeidspartnere.

Enova aksepterer ingen form for korrupsjon og vi skal bidra til å hindre at korrupsjon foregår. Enova vil reagere på overtredelser med disiplinærsak og i alvorlige tilfelle politianmeldelse. Brudd på forbudet mot korrupsjon kan føre til oppsigelse, bøter og/eller fengselsstraff.

Eksempler/Dilemma

I visse situasjoner kan det oppstå tvil om hva som er etisk forsvarlig eller ikke. Nedenfor er noen eksempler

Tilretteleggingsbetalinger ("smøring", "facilitation payments")

Tilretteleggingsbetalinger er uoffisielle betalinger som gjøres for å få utført en rutinemessig eller nødvendige ytelse som man er berettiget til. Typiske eksempler er betalinger for å oppnå tollklarering, visum, arbeidstillatelser, offentlige godkjenninger.

Enova aksepterer ikke bruk av denne type betalinger, uansett størrelse og uavhengig av om de juridisk sett kan være lovlige.

Gaver

Medarbeiderne i Enova skal som hovedregel ikke motta eller gi gaver fordi dette kan utgjøre, eller se ut til å utgjøre, en utilbørlig påvirkning.

Unntak kan være reklameartikler og lignende dersom de er beskjedne både med tanke på verdi og omfang. Hvis du vurderer at det vil virke fornærmende å avslå en gave, skal dette rapporteres til nærmeste overordnede, og gaven skal sees på som Enovas eiendom. Kan gaven oppfattes som et forsøk på utilbørlig påvirkning, skal gaven returneres til giveren med en begrunnelse for hvorfor den ikke kan mottas.

Gjestfrihet

Måltider eller andre sosiale sammenkomster kan være gode anledninger til å utvikle nyttige relasjoner, men invitasjoner kan bare aksepteres, og tilbys, hvis de har en klar tilknytning til Enovas virksomhet. Det forutsettes at kostnadene ved slik gjestfrihet holdes på et beskjedent nivå. Før slike invitasjoner blir akseptert, må de klareres med nærmeste leder.

Deltagelse ved sosiale sammenkomster, spesielt hvis de involverer leverandører og tilskuddmottagere, kan lett oppfattes som forsøk på utilbørlig påvirkning. Derfor kan noen enkle kontrollspørsmål være nyttige:

- Hvorfor får jeg tilbud om dette og ventes det noe til gjengjeld?
- Er jeg den rette personen til å delta?
- Pågår det forhandlinger eller er det andre forhold som krever ekstra påpasselighet?
- Kan jeg forsvare offentlig at jeg deltar?
- Deltar representanter fra andre organisasjoner?

Utgiftsdekning

Enova skal i samsvar med interne regler betale for medarbeidernes reiser, opphold og andre utgifter, og andre parter skal tilsvarende betale for sine medarbeidere. Unntak fra dette må godkjennes av Enovas ledelse.

Politiske bidrag

Det skal ikke ytes økonomiske bidrag til politiske partier eller andre interesseorganisasjoner, på vegne av Enova.

Veldedighet og sponsorvirksomhet

Enova kan beslutte å bidra til samfunnsnyttig virksomhet og gi støtte som innebærer en positiv profilering av Enova. Dette skal skje i full åpenhet, slik at det ikke kan skapes inntrykk av at slike økonomiske ytelser har noen utilbørlige sider.